

Aalborg Universitet

**Rapportering vedrørende revision af
årsrapporten for 2016**

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
0. Resumé	349
1. Revision af årsregnskabet	349
1.1 Årsregnskabet	349
1.2 Risikovurdering og revisionsstrategi	350
2. Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsrapporten	350
2.1 Særlige forhold	351
2.1.1 Systemmæssig funktionsadskillelse	351
2.1.2 Økonomistyring	352
2.1.3 Projekter	353
3. Kommentarer til årsregnskabet	354
3.1 Resultatopgørelsen	354
3.2 Balance - aktiver	356
3.3 Balance - passiver	357
3.4 Balance - egenkapital	358
3.5 Pengestrømme og likviditet	358
4. Forvaltning af universitetets midler	358
4.1 Redegørelse vedrørende forskningsinfrastruktur	359
4.2 Rigsrevisionens forvaltningsrevision	360
5. Juridisk-kritisk revision	360
6. Redegørelse for den udførte revision	361
6.1 Formelle forhold vedrørende regnskabsaflæggelsen	361
6.2 Revision og revisionsarbejde	361
6.2.1 Opfølgning på væsentlige bemærkninger fra tidligere	361
6.2.2 Universitetets formål	361
6.3 Forretningsgange og interne kontroller	361
6.3.1 Drøftelser med direktion og bestyrelse om besvigelser	361
6.3.2 Revision af forretningsgange og interne kontroller	362
6.3.3 Universitetets administrative it-anvendelse	363
7. Øvrige oplysninger	364
7.1 Ledelsens regnskabserklæring samt ikke-korrigerede fejl i årsrapporten	364
7.2 Eftersyn af bestyrelsens protokoller og overholdelse af statens regnskabsregler	364

7.3 Rapportering til andre myndigheder og underskriftsforhold	365
7.4 Forsikringsforhold	365
8. Rådgivnings- og assistanceopgaver	365
9. Konklusion på den udførte revision	365
10. Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling	366
11. Erklæring	367

Rapportering til årsrapport 2016

0. Resumé

Til brug for bestyrelsens overblik over revisionen af årsregnskabet for 2016 for Aalborg Universitet har vi anført de væsentligste konklusioner i nedenstående resumé.

Som beskrevet i vores revisionsprotokollat af 28. oktober 2016 var vores overordnede vurdering, at universitetets økonomistyring er betryggende. Ligeledes er de interne kontroller af en sådan kvalitet og robusthed, at vi kan basere vores revision herpå. Vores revision i forbindelse med årsafslutningen har ikke ændret på denne vurdering.

Der er dog fortsat væsentlige forhold, som universitetet skal fastholde fokus på, herunder i særlig grad sikring af forretningsgange og processer, som understøtter en fornøden funktionsadskillelse i it-miljøet. Vi henviser til vores uddybning heraf i afsnit 2.1.1.

1. Revision af årsregnskabet

1.1 Årsregnskabet

Vi har afsluttet revisionen af det af ledelsen aflagte årsregnskab for 2016 for Aalborg Universitet. Årsregnskabet udviser følgende:

	<u>2016</u> <u>t.kr.</u>	<u>2015</u> <u>t.kr.</u>
Resultat	111.358	105.193
Aktiver	1.434.278	1.331.177
Egenkapital	450.727	339.369

Hvis bestyrelsen godkender årsrapporten i den foreliggende form, vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning uden forbehold, fremhævelser eller andre rapporteringsforpligtelser.

Vi har derudover gennemlæst ledelsesberetningen og målrapporteringen (ledelsesberetningen) for at påse, at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med vores revision. I tilknytning til revisionspåtegningen afgiver vi derfor en særskilt udtalelse om, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Endvidere har vi i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik udvalgt relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Vi vil ligeledes afgive en særskilt udtalelse om, at vi ingen væsentlige kritiske bemærkninger har at rapportere i den forbindelse.

Påtegningens formulering er ændret i forhold til sidste år som følge af ændrede revisionsstandarder, men der er ikke sket ændringer i revisionens formål, omfang eller udførelse, da der alene er sket ændring i erklæringsstandarder.

1.2 Risikovurdering og revisionsstrategi

I vores protokollat af 28. oktober 2016 er risikovurderingen og revisionsstrategien beskrevet, hvorfor vi skal henvise hertil.

Vores revision udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik og internationale revisionsstandarder.

Vores rapportering indeholder en redegørelse for den udførte revision til bestyrelsen, herunder en række pligtmæssige redegørelser for den udførte revision til brug for Rigsrevisionens og Uddannelses- og Forskningsministeriets tilsyn med universitetet.

2. Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsrapporten

Vores konklusioner på den udførte revision for perioden frem til aflæggelsen af årsrapporten vil blive gennemgået nedenfor. Vi har anvendt følgende kvantificering af vores kommentarer:

- Risiko har væsentlig betydning for årsrapporten og kræver ledelsens bevågenhed
- Kræver ledelsens bevågenhed
- Ingen kritiske kommentarer

Regnskabsэлемент mv.	Høj risiko	t.kr.	t.kr.	vurdering 31. december	vurdering 31. december	Ref.
Aktiver		2016	2015	2016	2015	
Immaterielle anlægsaktiver		7.571	6.120	●	●	
Materielle anlægsaktiver		329.931	292.714	●	●	
Finansielle anlægsaktiver		9.672	9.173	●	●	
Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser		75.938	60.565	●	●	
Tilgodehavender fra igangværende tilskudsaktivitet		246.962	220.385	●	●	
Øvrige tilgodehavender og periodeafgrænsningsposter		93.993	98.419	●	●	
Værdipapirer og likvide beholdninger		670.211	643.801	●	●	
Aktiver		1.434.278	1.331.177			
Passiver						
Egenkapital		450.727	339.369	●	●	
Hensættelser		19.460	18.388	●	●	
Langfristet gæld		11.666	12.509	●	●	
Leverandører af varer og tjenesteydelser		128.498	172.114	●	●	
Skyldige feriepenge		219.637	214.783	●	●	
Anden gæld og periodeafgrænsningsposter		353.089	296.092	●	●	
Periodiserede donationer		15.568	11.545	●	●	
Forudbetalte bundne tilskud fra igangværende tilskudsaktivitet		235.633	266.377	●	●	
Passiver		1.434.278	1.331.177			
Resultatopgørelsen						
Statstilskud		2.073.167	2.040.636	●	●	
Tilskudsfinansierede aktiviteter	▼	593.246	590.195	●	●	2.1.3
Salg af varer og tjenesteydelser		170.355	194.925	●	●	
Forbrugsomkostninger		(898.247)	(902.896)	●	●	
Personaleomkostninger	▼	(1.766.947)	(1.723.662)	●	●	
Andre driftsomkostninger		(70.448)	(94.070)	●	●	
Finansielle poster		10.232	65	●	●	
Resultat		111.358	105.193			
Øvrige væsentlige områder						
Pengestrømsopgørelse				●	●	
Generelle it-kontroller	▼			●	●	
Forvaltning				●	●	
Forretningsgange/interne kontroller	▼			●	●	2.1.1
▼ Høj risiko for væsentlige fejl	● Risiko har væsentlig betydning for årsrapporten - kræver ledelsens bevågenhed	● Kræver ledelsens bevågenhed	● Ingen kritiske eller væsentlige kommentarer			

2.1 Særlige forhold

Revisionen har i øvrigt givet anledning til at fremhæve følgende særlige forhold, der er af betydning for ledelsens vurdering af årsrapporten.

2.1.1 Systemmæssig funktionsadskillelse

Aalborg Universitets økonomiske kontrolmiljø er sat op således, at den systemmæssige funktionsadskillelse danner grundlaget for en række af universitetets kontroller. Derfor er det af stor vigtighed, at den systemmæssige funktionsadskillelse er designet korrekt, samt at den fungerer effektivt, således at systemopsætningen understøtter universitetets beslutninger med hensyn til kontrolniveau og -indsats.

I forlængelse af sidste års analyse og fundne kontrolmangler har vi i forbindelse med dette års revision foretaget en ny analyse af den systemmæssige funktionsadskillelse i ØSS. Analysen viser, at der fortsat er logiske konflikter i den systemopsatte funktionsadskillelse i forhold til et antal centrale brugere i Økonomiafdelingen og et antal systemadministratorer i IT-afdelingen. AAU har modtaget analysen. AAU fortsætter den undersøgelse, der skal afdække, om de resterende konflikter er udtryk for reelle konflikter, samt om der foreligger kompenserende kontroller. I forbindelse med AAU's undersøgelser er der blevet lukket for adskillige adgange.

Det er vores vurdering, at der foreligger tilstrækkelige kompenserende kontroller til at sikre, at årsrapporten ikke er behæftet med væsentlig fejlinformation. Vi har dog ikke været i stand til at opnå en overbevisning om, at der er implementeret tilstrækkelige kompenserende kontroller til i fuldt omfang at afdække risikoen for besvigelser og eventuelle utilsigtede fejl.

Den manglende systemmæssige funktionsadskillelse øger risikoen for fejl som følge af besvigelser og mindsker AAU's mulighed for at opdage besvigelser. Vi har ved revisionen dog ikke konstateret forhold, der indikerer, at besvigelser har fundet sted.

Siden bestyrelsesmødet i december har fremdriften med hensyn til eliminering af konflikter, som planlagt - og meddelt af Økonomidirektøren, været begrænset. Der er alene arbejdet med opsætning af workflow på posteringsjournaler, således at en medarbejder ikke kan både indtaste og bogføre journalen. Det er oplyst, at arbejdet – efter regnskabsaflæggelsen for 2016 - intensiveres, med initiativer, der skal understøtte eliminering af eksisterende konflikter og en mere hensigtsmæssig rettighedsopsætning og –overvågning fremadrettet.

Vi anbefaler, at arbejdet med eliminering af indbyggede konflikter i systemopsætningen får høj prioritet i den kommende periode.

2.1.2 Økonomistyring

Aalborg Universitet realiserer for 2016 et årsresultat på 111 mio.kr., hvilket er 3 mio.kr. mindre end forventet i forbindelse med perioderegnskabet for 2. periode, men 137 mio.kr. højere end det af bestyrelsen godkendte budget. Efter 2. periode i 2015 var forventningen et resultat på 93 mio.kr. Aalborg Universitet realiserede for 2015 et årsresultat på 105 mio.kr. Det godkendte budget for 2015 udviste et forventet resultat på 30 mio.kr. Vi har fået oplyst at afvigelserne ikke er udtryk for beviste valg efter budgettets vedtagelse, men derimod vanskeligheder ved at realisere budgettet.

Vi er af den overbevisning, at Aalborg Universitets økonomistyringsmodel aktuelt har indbygget så effektive reguleringsmekanismer, at universitetet som udgangspunkt altid vil afvige positivt i forhold til de udmeldte budgetter og periodevise prognosticerede resultatforventninger.

Ledelsen finder ikke, at store udsving mellem prognosticerede og realiserede resultater er ønskværdige. Vurderingen er, at den nuværende økonomistyring ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at de af bestyrelsen godkendte budgetter bliver realiseret, eller der løbende er tilstrækkeligt overblik over, om de bevilgede midler anvendes eller kan overføres til andre aktiviteter. Vi er enige i ledelsens vurdering af forholdet.

Vi er bekendt med, at ledelsen har stor fokus på implementering af en mere fremadskuende økonomistyring. Principperne og værktøjerne hertil ventes, ifølge oplyst, implementeret i løbet af 1. halvår 2017.

Vi kan tilslutte os ledelsens beslutning om ændringen af de nuværende økonomistyringsprincipper og -værktøjer.

2.1.3 Projekter

Som vi beskrev i vores revisionsprotokollat af 11. april 2016, er projektmidler en af universitetets væsentligste indtægtskilder (21%). En rettidig og korrekt registrering af den tid, der anvendes på de enkelte projekter, er således en forudsætning for, at universitetet får anvendt alle de tilskud, de har fået bevilliget, men samtidig også forudsætningen for, at der ikke afholdes projektrelaterede lønomkostninger, som ikke finansieres på grund af for stort et ressourceforbrug.

I forbindelse med vores revision ved årsafslutningen har vi revideret universitetets forretningsgange for opgørelse af en retvisende stadevurdering af projekter, herunder særligt for projekter med leveranceforpligtelse over for tilskudsgiver. I forbindelse med vores revision har vi konstateret, at universitetet ikke har etableret en forretningsgang, der efter ensartede principper sikrer en løbende tilpasning af den anvendte egenfinansieringsgrad, hvor de oprindelige forudsætninger for denne ændres, og hvor der ikke kan forventes en tilsvarende øget bevilling.

Vi har modtaget et notat fra AAU, hvor AAU redegør for risikoen vedrørende projekter med leveranceforpligtelse. Her oplyser AAU, at risikoen anses for at være i niveauet +/- 3-5 mio.kr. Risikoen er behæftet med stor usikkerhed, da den er skønsmæssigt opgjort.

I lighed med tidligere revisionsprotokollater **anbefaler vi**, at universitetet implementerer en forretningsgang, som centralt forankrer institutternes- og økonomicentrenes løbende stadevurdering, og at der, hvor der identificeres større afvigelser mellem den budgetterede egenfinansieringsgrad og den realiserede, sker en tilsvarende reduktion i den løbende indtægtsførsel af pågældende projekter. Vi kan oplyse bestyrelsen om, at vi har en konstruktiv dialog med økonomiafdelingen om tiltag, som kan sikre ovenstående.

3. Kommentarer til årsregnskabet

3.1 Resultatopgørelsen

Formålsregistrering

Vi har i forbindelse med rapporteringen af årsrapporten til ministeriet stikprøvevist gennemgået formålskonteringen for universitetets aktiviteter mv. Universitetets økonomiafdeling har endvidere analyseret resultatet af de enkelte aktivitetsformål. Vores gennemgang gav ikke anledning til væsentlige bemærkninger.

Statstilskud, 2.073.167 t.kr.

I forbindelse med revisionen af dette område har vi blandt andet gennemgået den af universitetet udarbejdede totalafstemning af statstilskud, herunder påset, at såvel bogførte direkte finanslovsbevilgede som aktivitetsbestemte statstilskud er i overensstemmelse med udmeldinger fra de respektive ministerier.

Salg af varer og tjenesteydelser, 170.355 t.kr.

I forbindelse med revisionen af dette område har vi blandt andet påset, at de bogførte indtægter for deltagerbetaling mindst svarer til de til grund for ministerieindberetningerne anførte studerende gange deltagerbetaling pr. studerende.

For øvrige indtægter har vi udført en række analyser med henblik på verifikation af indtægternes forekomst og periodisering.

Tilskudsfinansierede aktiviteter, 593.246 t.kr.

Som led i vores revision af universitetets projektportefølje har vi gennemgået universitetets budgetopfølgning, herunder principperne for korrekt periodisering af projektporteføljen. Vi henviser endvidere til vores uddybende kommentarer vedrørende projekter. jf. afsnit 2.1.3.

Gager og løn, 1.766.947 t.kr.

Vi har fulgt op på sidste års gennemgang af forretningsgangene vedrørende gager og lønninger. I år har vi gennemgået forretningsgange vedrørende registrering og vedligeholdelse af løndata blandt andet med henblik på at sikre:

- at lønninger og lønrelaterede poster registreres i den korrekte periode
- at alle lønninger og lønrelaterede poster registreres korrekt
- at registrerede lønninger og lønrelaterede poster vedrører universitetet og er godkendt, samt
- at alle lønninger og lønrelaterede poster er i overensstemmelse med lovgivning, aftaler samt gældende overenskomster.

Rigsrevisionen har ansvaret for revisionen af lønsystemet, SLS. Rigsrevisionens revisionsindsats i relation til SLS baserer sig på systemerklæringer udarbejdet af CSC's revisor til systemleverandøren CSC og CSC's kunder. I forbindelse med den institutionsrelaterede lønrevision påses, at lønbehandlingen i SLS sikrer korrekt lønudbetaling. Endvidere udfører Rigsrevisionen it-revision af SLS hos Moderniseringsstyrelsen. Resultaterne af revisionerne afreporteres i Rigsrevisionens "Beretning om revisionen af statsregnskabet". På grundlag af Rigsrevisionens revision af SLS har vi blandt andet ikke foretaget efterregning af de lønsedler, som SLS genererer, ligesom vi ikke har forholdt os til andre it-relaterede kontroller, der normalt er omfattet af revisorers it-systemerklæringer.

Vi anbefaler dog, at AAU anmoder Moderniseringsstyrelsen om udlevering af de udarbejdede systemerklæringer med henblik på at sikre et mere fuldstændigt billede af risiciene ved anvendelse af SLS.

Samlet set er det vores vurdering, at der er etableret en hensigtsmæssig og betryggende lønadministration.

Ved den afsluttende revision har vi foretaget analyser af lønudviklingen for ledelsen og nøglepersoner, ligesom vi i forbindelse med revisionen af universitetets årsregnskab har kontrolleret afstemningen af de udgiftsførte lønninger i årsregnskabet med indberetningen til skattemyndighederne. Vi har endvidere kontrolleret, at lønrelaterede poster er reguleret i overensstemmelse med gældende regler og praksis.

Revisionen har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.

Omkostninger (husleje, forbrug samt andre ordinære), afskrivninger og finansielle poster, 958.463 t.kr.

Omkostninger er stikprøvevist kontrolleret i forhold til periode, beløb, godkendelse mv. Endvidere har vi i forbindelse med vores revision af forbrugsomkostninger efterprøvet, at universitetets systemopsatte godkendelsesprocedurer har været implementeret som tiltænkt.

Vi har sandsynliggjort de foretagne afskrivninger og sammenholdt dem med universitetets regnskabspraksis.

Finansielle poster har med udgangspunkt i posternes begrænsede størrelse ikke indgået som en del af vores revision.

3.2 Balance - aktiver

Materielle anlægsaktiver, 329.931 t.kr.

Vi har i forbindelse med vores revision efterprøvet, at universitetets forretningsgange og interne kontroller, der sikrer tilstedeværelse og værdiansættelse af universitetets anlægsmasse, har været implementeret og effektive igennem hele regnskabsåret.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

Tilgodehavender vedrørende varer og tjenesteydelser, 75.938 t.kr.

Posten er stikprøvevist verificeret til efterfølgende indbetalinger, til bilag eller kontrolleret i forbindelse med periodisering af væsentlige indtægter og omkostninger.

Vi har endvidere gennemgået universitetets forretningsgange og processer til opgørelse af reservationer til imødegåelse af tab og sammenholdt denne med analyser af debitorernes aldersfordeling på samme tidspunkt i 2015, debitorernes sammensætning og realiserede tab i regnskabsåret.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

Tilgodehavende vedrørende tilskudsfinansierede områder (stats- og ikke statslige), 246.962 t.kr.

Som beskrevet tidligere, har vi som led i vores revision af universitetets projektportefølje gennemgået universitetets budgetopfølgning, herunder principperne for korrekt periodisering af projektporteføljen. Endvidere har vi vurderet universitetets forretningsgange til at sikre en korrekt præsentation af porteføljen som henholdsvis aktiv og passiv i årsrapporten. Endvidere har vi efterprøvet universitetets forretningsgange til sikring af en retvisende løbende hensættelse til tabsgivende projekter.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger, idet vi dog henviser til afsnit 2.1.3.

Værdipapirer, 499.236 t.kr.

Værdipapirbeholdningen er afstemt til ekstern dokumentation. Værdipapirerne er optaget til dagsværdi.

Likvide beholdninger, 170.975 t.kr.

Likvide beholdninger er afstemt til ekstern dokumentation, herunder modtagne engagementsforespørgsler. Vi har endvidere kontrolleret, om universitetets likvide midler er anbragt i overensstemmelse med universitetets politikker herfor.

Bestyrelsen har godkendt en politik om, at midler fortrinsvist skal placeres i SIFI-institutter (systemisk vigtige finansielle institutter). Vi har ved revisionen konstateret, at ud af samlet 670 mio.kr. for værdipapirer og likvide beholdninger er 52 mio.kr. pr. 31.12.2016 er placeret hos Spar Nord, der ikke er SIFI-institut. Tilsvarende var 66 mio.kr. pr. 31.12.2015 placeret hos ikke-SIFI-institutter.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger i øvrigt.

3.3 Balance - passiver

Hensættelser, 19.460 t.kr.

Posten vedrører primært reetableringsomkostninger vedrørende pavilloner, reetableringsomkostninger i forbindelse med flytning af SBI samt hensættelse til omstrukturering af kapacitet som følge af udmeldt dimensioneringsbegrænsning.

Feriepengeforpligtelse, fastansatte/fratrådte, samt timelønnede/fratrådte, 219.637 t.kr.

Feriepengeforpligtelsen er pr. 31. december 2016 opgjort efter samme principper som tidligere år.

Vi har afstemt de opgjorte feriepengeforpligtelser til henholdsvis lønsystemet for fastansatte samt den af universitetet administrerede feriekontosaldo.

Vi har ingen bemærkninger til gennemgangen.

Leverandører af varer og tjenesteydelser, 128.498 t.kr.

Vi har gennemgået forretningsgange for korrekt behandling af kreditorer, herunder registrering i korrekt periode. Vi har stikprøvevist kontrolleret, at omkostninger registreret i starten af 2017 ikke vedrører 2016. Vi har endvidere kontrolleret, at modtagne fakturaer vedrørende 2016 er blevet bogført.

Modtagne forudbetalinger, 235.633 t.kr.

Posten vedrører primært periodisering af statstilskud for 2017, der er modtaget ultimo december 2016.

Vi har afstemt, at posten stemmer til udbetalingsbilag fra styrelsen uden bemærkninger.

Anden kortfristet gæld, 80.897 t.kr.

Posten vedrører primært skyldige lønposter pr. 31. december 2016 samt modtagne forudbetalinger vedrørende projekter, hvor universitetet er koordinator for det samlede projekt og i forbindelse hermed skal administrere og viderefordre de modtagne projektmidler. Vi har stikprøvevist afstemt til underliggende dokumentation uden bemærkninger.

Forudbetalt tilskud vedrørende tilskudsfinansierede projekter, 287.760 t.kr.

Vi henviser til afsnittet ”Tilgodehavender vedrørende tilskudsfinansierede områder” på side 356.

3.4 Balance - egenkapital

Egenkapitalen kan opgøres således:

	<u>t.kr.</u>
Egenkapital ifølge årsrapport 2015	339.369
Overført resultat for 2016	<u>111.358</u>
Egenkapital 31.12.2016	<u>450.727</u>

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.5 Pengestrømme og likviditet

Årets samlede likviditetsvirkning udviser en stigning på 26 mio.kr. mod en stigning på 166 mio.kr. i 2015:

	<u>2016</u> <u>t.kr.</u>	<u>2015</u> <u>t.kr.</u>
Driftens likviditetsvirkning	129.727	256.927
Investeringers likviditetsvirkning	(102.474)	(89.103)
Finansieringens likviditetsvirkning	<u>(843)</u>	<u>(1.718)</u>
Årets likviditetsforskydning	<u>26.410</u>	<u>166.106</u>

Udviklingen i årets likviditet er væsentligt påvirket af årets overskud.

4. Forvaltning af universitetets midler

Ved forvaltningsrevision undersøger vi, om AAU har anvendt de modtagne offentlige tilskud i overensstemmelse med de meddelte bevillinger vedrørende tilskuddene. Herudover undersøger vi, om AAU har taget skyldige økonomiske hensyn i forvaltningen af de modtagne midler.

Elementerne i forvaltningsrevisionen inddeles i følgende områder:

- Økonomistyring, hvor det undersøges, om ledelsen har etableret styringsværktøjer, der sætter den i stand til løbende at vurdere sparsommelighed, produktivitet og effektivitet. Endvidere vurderes det, om ledelsen anvender styringsværktøjerne til løbende at prioritere sine aktiviteter.
- Sparsommelighed, hvor der bliver set på omkostningerne ved universitetets forvaltning af de modtagne midler.
- Produktivitet, hvor forholdet mellem AAU's ”produktion” og de omkostninger, den har afholdt hertil, bliver undersøgt.

Forvaltningsrevisionen er således en kritisk analyse og vurdering af de forhold, der udgør grundlaget for de regnskabsmæssige dispositioner, eller med andre ord en vurdering af kvaliteten af forvaltningen af de modtagne offentlige midler.

Vi har i vores revisionsprotokollat af 28. oktober 2016 redegjort for forvaltningen af midler, hvorfor vi skal henvide hertil, herunder henlede bestyrelsens opmærksomhed på de nævnte forhold vedrørende økonomistyring.

Som beskrevet i vores tidligere revisionsprotokollater tager vores revision af universitetets produktivitet udgangspunkt i årsrapportens ledelsesberetning og målrapportering, samt de i den interne økonomirapportering oplistede nøgletal. Vores gennemgang heraf har ikke givet anledning til bemærkninger.

Vi har i forbindelse med vores revision modtaget universitetets ”3. periodeopfølgning 2016”, som indeholder en detaljeret beskrivelse af aktivitetsudviklingen fra det oprindelige bestyrelsesgodkendte budget for 2016 til årsregnskabet. Vi har gennemgået periodeopfølgningen uden bemærkninger og vurderer, at denne kan lægges til grund for vores overordnede vurdering af universitetets økonomistyring.

Vi vurderer samlet set, at universitetets forvaltning er betryggende.

4.1 Redegørelse vedrørende forskningsinfrastruktur

I henhold til brev af 1. december 2015 fra Styrelsen for Videregående Uddannelser skal vi redegøre for vores undersøgelser vedrørende AAU's forskningsinfrastrukturer, herunder hvorledes det hos AAU sikres, at statsfinansieret forskningsinfrastruktur alene anvendes accessorisk til universitetets almindelige virksomhed, således at det kan dokumenteres, at anvendelsen ikke er i konflikt med statsstøttereglerne.

AAU har igangsat en proces for registrering af relevant forskningsinfrastruktur og metoder for opgørelse heraf, herunder forankring i universitetets økonomistyringsmodel. Universitetet har etableret et overblik over:

- Hvilke aktiver der kan kategoriseres som forskningsinfrastruktur
- Hvorvidt de enkelte aktiver har været anvendt til økonomisk aktivitet
- Vurdering af omfang af økonomisk aktivitet og
- Hvorledes økonomisk aktivitet er blevet afregnet.

Det er vores vurdering, at der ikke er væsentlig indikation på, at omfanget af anvendelsen af forskningsinfrastruktur er andet end accessorisk til AAU's almindelige virksomhed. Vi er bekendt med, at AAU i samarbejde med de øvrige universiteter fortsat vil diskutere modeller for opgørelse af kapacitet for de enkelte anlæg.

4.2 Rigsrevisionens forvaltningsrevision

Rigsrevisionen har i november 2016 offentliggjort notat om beretning om universiteternes stigende egenkapital. Rigsrevisionen følger i notatet op på sagen om universiteternes stigende egenkapital, som blev indledt med en beretning i 2013.

Rigsrevisionen noterede heri, at Uddannelses- og Forskningsministeriet og universiteterne har iværksat en række initiativer for at nedbringe universiteternes egenkapital. Rigsrevisionen fandt initiativerne tilfredsstillende og vurderer, at sagen kan afsluttes.

AAU har som mål for størrelsen af egenkapitalen, at soliditetsgraden skal være på minimum 20%.

AAU har opfyldt sit mål, og det er vores vurdering, at AAU løbende vurderer behovet for egenkapital.

5. Juridisk-kritisk revision

Den juridisk-kritiske revision er udført som en integreret del af den løbende finansielle revision.

Juridisk-kritisk revision er revisionen af, hvorvidt administrationen har overholdt gældende love og regler – primært af administrativ karakter. Revisionen udføres ved, at der det enkelte år udvælges enkelte regelsæt til kontrol med afsæt i en vurdering af væsentlighed og risiko.

I 2016 har revisionen blandt andet omfattet:

- Stikprøve af, at lønudbetalinger er i overensstemmelse med de respektive kontraktlige grundlag
- Vurdering af, om universitetets investeringspolitik er i overensstemmelse med anbringelsesbekendtgørelsen og er overholdt
- Vurdering af overholdelse af momslovgivning
- Vurdering af, om indtægtsdækket virksomhed er opgjort i overensstemmelse med ministeriets retningslinjer
- Vurdering af, om tilskudsbetingelser, aftaler og rammer er overholdt. Denne vurdering er primært foretaget i forbindelse med afgivelse af erklæringer på projektrengskaber
- Drøftelser med eksternt benyttede advokater om eventuelle verserende eller truende sager
- Vurdering af overholdelse af obligatoriske krav ved udarbejdelse og aflæggelse af årsregnskabet
- Vurdering af AAU's status på forskningsinfrastruktur.

Vi er i forbindelse med revisionen af ovenstående områder ikke blevet bekendt med forhold, som indikerer, at AAU ikke har overholdt gældende love og regler.

6. Redegørelse for den udførte revision

6.1 Formelle forhold vedrørende regnskabsaflæggelsen

Vi har revideret universitetets årsrapport og fundet, at denne er udarbejdet i overensstemmelse med lov om statens regnskabsvæsen mv., regler fastsat i Finansministeriets Økonomisk-Administrative Vejledning samt bekendtgørelse nr. 1063 af 30. juni 2016 om tilskud og revision mv. ved universiteterne.

6.2 Revision og revisionsarbejde

6.2.1 Opfølgning på væsentlige bemærkninger fra tidligere

Revisionen i årets løb er omtalt i vores revisionsprotokollat af 28. oktober 2016. Heri omtalte vi følgende forhold af væsentlig betydning for vurderingen af årsrapporten:

- Forankring af vedtagne politikker og forretningsgange
- Funktionsadskillelse og administration af brugerrettigheder
- Budgetprocedurer

Vores revisionsprotokollat af 28. oktober 2016 beskrev, at universitetets indkøbspolitik er under implementering. Vi har ved revisionen fået oplyst, at indkøbs- og dispositionssystemet, der skal understøtte forankringen af indkøbspolitikken, nu er implementeret hos stort set alle enheder.

Opfølgning på funktionsadskillelse og administration af brugerrettigheder samt budgetprocedurer fremgår af dette protokollats afsnit 2.1.1 og 2.1.2.

Vi vil følge op på ovenstående punkter i forbindelse med vores løbende revision i efteråret 2017.

6.2.2 Universitetets formål

På baggrund af vores revision er det vores opfattelse, at foretagne dispositioner i 2016 i al væsentlighed er foretaget inden for universitetets vedtægtsmæssige formål. Udbud af kurser og andre aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed er efter vores vurdering sket i overensstemmelse med Økonomistyrelsens Vejledning om prisfastsættelse af maj 2006.

6.3 Forretningsgange og interne kontroller

Vi har i forbindelse med vores revision endvidere foretaget følgende revisionshandlinger.

6.3.1 Drøftelser med direktion og bestyrelse om besvigelser

Vi har drøftet risikoen for besvigelser på universitetet med rektor, universitetsdirektøren og økonomidirektøren samt formanden for universitetets bestyrelse. Drøftelserne har også omfattet de interne kon-

troller, som er implementeret for at forebygge disse risici. Rektor, universitetsdirektøren, økonomidirektøren og bestyrelsesformanden har i denne forbindelse oplyst, at disse ikke har kendskab til besvigelser, påståede besvigelser eller formodninger om besvigelser, ligesom der ikke vurderes at være særlig risiko for væsentlige fejl i universitetets årsrapport som følge af besvigelser. Vi skal bemærke, at vi ikke under vores revision har konstateret fejl i årsrapporten som følge af besvigelser.

Vores revision har ikke afdækket forhold, der kan indikere besvigelser mod universitetet.

Af formelle årsager skal vi desuden forespørge den øvrige bestyrelse om, hvorvidt den har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser. Vi tillader os at anse bestyrelsens underskrift på nærværende rapportering som en bekræftelse på, at bestyrelsen ikke har kendskab til sådanne forhold.

6.3.2 Revision af forretningsgange og interne kontroller

Revisionen har omfattet en vurdering af, om universitetets rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt på de områder, som har været omfattet af vores gennemgang. Formålet med gennemgangen har været at vurdere, om de interne kontroller er betryggende, det vil sige

- om kontrollerne er designet hensigtsmæssigt i forhold til de kontrolmål, de skal sikre
- om de faktisk er implementeret på universitetet
- eventuelt om de har fungeret i hele den periode, som revisionen omfatter.

Gennemgangen har omfattet en vurdering af, om

- de interne kontroller sikrer en fuldstændig, nøjagtig og rettidig behandling af godkendte transaktioner
- de interne kontroller forhindrer, at fejl opstår, eller sikrer, at opståede fejl opdages og rettes
- der er dokumentation for den foretagne databehandling og de udførte kontroller.

Vi anser universitetets bogføring for foretaget således, at den kan danne grundlag for opstilling af såvel årsregnskab som andre økonomiske informationer. Det er vores opfattelse, at universitetet har etableret tilstrækkelige kontrolforanstaltninger til sikring af en korrekt registrering af alle indtægter og omkostninger. Endvidere er det vores opfattelse, at universitetet har etableret tilstrækkelige kontrolforanstaltninger til sikring af dens aktiver.

6.3.2.1 Universitetets bogholderi og regnskabsvæsen

Der er foretaget enkelte reklassifikationer i forbindelse med regnskabsafslutningen pr. 31. december 2016. Vi anser universitetets bogføring for foretaget således, at den løbende kan danne grundlag for

opstilling af såvel årsrapport som andre økonomiske informationer. De foretagne posteringer har ikke ændret ved denne opfattelse.

6.3.3 Universitetets administrative it-anvendelse

Generelle it-kontroller er de kontroller, som ledelsen har etableret i og omkring universitetets væsentlige it-platforme med henblik på at opnå en velkontrolleret og sikker it-anvendelse og dermed understøtte en pålidelig databehandling i it-baserede forretningsprocesser.

Vi har som led i revisionen af Aalborg Universitet revideret den del af de generelle it-kontroller, som vi vurderer relevante for at kunne aflægge en årsrapport, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, og som er i overensstemmelse med de lovgivningsmæssige krav. Vi henviser også til vores beskrivelse i afsnit 2.1.1 om den systemmæssige funktionsadskillelse.

Den samlede revision baseres for en dels vedkommende på relevante interne kontroller hos universitetet, herunder både manuelle kontroller og kontroller, der automatisk udføres af de brugersystemer, universitetet anvender. Revisionen af de generelle it-kontroller har ikke omfattet en vurdering af kontrol- og sikkerhedsniveauet i de enkelte brugersystemer, herunder automatiske kontroller i de administrative processer og logiske adgangsrettigheder til udførelse af forretningsaktiviteter i brugersystemerne.

På baggrund af vores revision af de generelle it-kontroller, som vi har vurderet relevante for at understøtte revisionen af årsrapporten for Aalborg Universitet, har vi konstateret, at tidligere års svagheder er blevet udbedret. Det er herefter vores vurdering, at de generelle it-kontroller i al væsentlighed har været hensigtsmæssigt designet, implementeret og opretholdt i den reviderede periode.

Vi har udarbejdet en detaljeret rapport med vores observationer og anbefalinger fra den foretagne gennemgang. Rapporten er gennemgået med universitetets it-ledelse.

IT-serviceudbyderen af universitetets rejse- og udlægssystem – Acubiz A/S – leverede i 2014 ikke en tilfredsstillende revisionserklæring efter revisionsstandard ISAE 3402. Aalborg Universitet har siden været i løbende dialog med Acubiz, for at få en tilfredsstillende revisionserklæring - dækkende for de efterfølgende regnskabsår. Til trods herfor har Acubiz igen i 2016 ikke leveret en revisionserklæring, der lever op til de krav der stilles, idet erklæringen blandt andet ikke dækker hele regnskabsåret 2016, ligesom erklæringen indeholder et forbehold vedrørende indhentelse af revisorerklæring fra en af Acubiz' underleverandører. Der kan derfor være en risiko forbundet hermed, der ikke er blevet afdækket i revisionen. Det er oplyst, at Aalborg Universitet skifter systemleverandør medio 2017.

7. Øvrige oplysninger

7.1 Ledelsens regnskaberklæring samt ikke-korrigerede fejl i årsrapporten

Som led i revisionen af vanskeligt reviderbare områder har universitetets rektor, universitetsdirektør og økonomidirektør afgivet en regnskaberklæring over for os vedrørende årsrapporten for 2016. Heri har de bl.a. erklæret, at

- universitetets ledelse er enig i, at universitetets anlægsaktiver er værdiansat forsvarligt
- der er taget økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af årsrapporten
- statstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår
- tilskudsgrundlaget er opgjort i overensstemmelse med gældende regler
- universitetets aktiver ikke er pantsat eller behæftet med ejendomsforbehold ud over det i årsrapporten oplyste
- indtægter fra projekter og IDV-aktiviteter er indregnet fuldstændigt og nøjagtigt og er periodiseret korrekt
- der ikke er verserende eller truende erstatningskrav, retssager eller eventualforpligtelser såsom pensions-, kautions- og garantiforpligtelser samt andre økonomiske forpligtelser, herunder leasingforpligtelser, ud over de i årsrapporten anførte, som væsentligt vil kunne påvirke bedømmelsen af universitetets økonomiske stilling
- der ikke er konstateret besvigelser i det forløbne regnskabsår, og at universitetets forretningsgange og interne kontroller bl.a. har til formål at forebygge muligheden for besvigelser
- der fra balancedagen og frem til i dag ikke er indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten, og som ikke er kommet til udtryk i ledelsesberetningen.

Endvidere har universitetets rektor, universitetsdirektør og økonomidirektør erklæret, at de ikke-korrigerede usikkerheder vedrørende periodisering af projekter omtalt i afsnit 2.1.3. er vurderet uvæsentlige for årsregnskabet.

Der er ikke konstateret fejl i årsrapporten.

7.2 Eftersyn af bestyrelsens protokoller og overholdelse af statens regnskabsregler

Vi har foretaget kontrol af, at bestyrelsen overholder de pligter, som den i henhold til lovgivningen er pålagt med hensyn til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller mv. Endvidere har vi påset, at universitetet på alle væsentlige områder overholder statens regnskabsregler.

7.3 Rapportering til andre myndigheder og underskriftsforhold

Vi har foretaget kontrol af, at universitetet har foretaget de påkrævede rapporteringer til de respektive myndigheder, og at årsrapporter og revisionsprotokollater er underskrevet af bestyrelse samt rektor og universitetsdirektør.

7.4 Forsikringsforhold

Universitetet er i lighed med tidligere år forsikringsmæssigt dækket af Statens Selvforsikring.

Vi gør opmærksom på, at universitetet løbende bør evaluere, om der er særlige områder, hvor der kan tegnes særskilte forsikringer. Vi har ikke foretaget en vurdering af, om Statens Selvforsikring yder fuld økonomisk kompensation i alle skadessituationer. Ved indtægtsdækket virksomhed dækker Statens Selvforsikring ikke produktansvar og rådgivningsansvar.

Universitetet oplyser at have vurderet, at der ikke for nuværende gennemføres aktiviteter, hvor der skønnes, at produktansvar eller rådgivningsansvar kunne blive gjort gældende.

8. Rådgivnings- og assistanceopgaver

Siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat af 28. oktober 2016 har vi efter anmodning fra universitetets økonomidirektør udført følgende opgaver:

- Assistance vedrørende diverse momsmæssige forhold
- Øvrig assistance, herunder påtegning af diverse projektrenskaber.

9. Konklusion på den udførte revision

Såfremt bestyrelsen godkender årsrapporten i den foreliggende form, vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning uden forbehold og fremhævelser.

En revisionspåtegning uden forbehold, fremhævelser eller særskilt redegørelse for den udførte forvaltningsrevision er udtryk for:

- at årsregnskabet er aflagt og revideret i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægternes regnskabsbestemmelser samt relevante regnskabsstandarder
- at årsregnskabet giver et retvisende billede af universitetets aktiver og passiver, pengestrømme, finansielle stilling og resultatet af universitetets aktiviteter
- at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love mv.

Vores detaljerede kommentarer til den i forbindelse med årsafslutningen udførte revision er meddelt universitetets økonomidirektør. Ingen af de omtalte forhold har en sådan karakter, at vi har fundet det påkrævet at omtale dem i denne rapportering vedrørende revision af årsrapporten 2016.

10. Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling

I vores tiltrædelsesprotokollat af 15. september 2014 er revisionens formål, omfang og udførelse, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mellem ledelse og revisor beskrevet, herunder at formålet med revisionen er at udtrykke en konklusion om, hvorvidt årsregnskabet giver et retvisende billede af universitetets aktiver og passiver, pengestrømme, finansielle stilling og resultatet af universitetets aktiviteter. Dette er endvidere revisors ansvar at udtrykke en konklusion om. Vi skal henvise hertil, ligesom **vi anbefaler**, at eventuelle nye bestyrelsesmedlemmer får udleveret et eksemplar heraf.

Vores revision har ikke omfattet ledelsesberetningen og målrapporteringen. Erklæringsbekendtgørelsen kræver imidlertid, at vi gennemlæser ledelsesberetningen for at påse, at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med vores revision. Denne gennemlæsning omfatter også en vurdering af, om ledelsesberetningen indeholder de oplysninger, som i henhold til årsregnskabsloven skal indgå i ledelsesberetningen. Vi skal herefter på baggrund af vores gennemlæsning afgive en udtalelse om, hvorvidt ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet. Vores udtalelse om ledelsesberetningen skal placeres i umiddelbar forlængelse af vores revisionspåtegning på årsregnskabet.

11. Erklæring

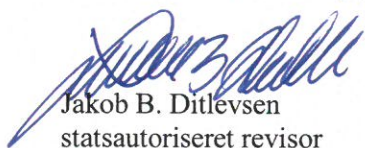
Med henvisning til Erhvervsstyrelsens udstedte erklæringsbekendtgørelse skal vi anføre:

- at vi opfylder de i bekendtgørelsen stillede habilitetsbetingelser
- at vi under vores revision har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

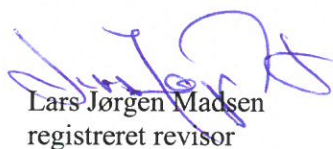
Aalborg, den 3. april 2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

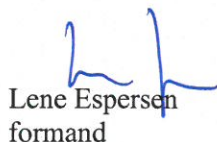
Jakob B. Ditlevsen
statsautoriseret revisor

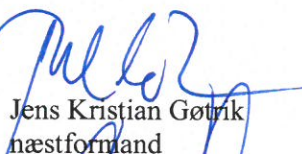
Lars Jørgen Madsen
registreret revisor

Fremlagt på bestyrelsesmødet den 3. april 2017

Bestyrelse og rektorat

Lene Espersen
formand

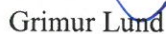
Jens Kristian Gøtrik
næstformand

Ann-Helén Bay
Ann-Helén Bay

Ulla Tofte

Grimur Lund

Søren Nielsen

Marie Jull Sørensen

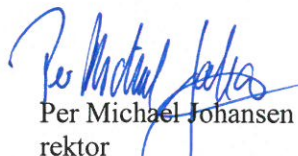
Jane Rasmussen

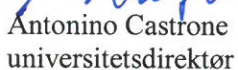
Tsinat Berhane

Lukas Bjørn Leer Bysted

Per Michael Johansen
rektor

Antonino Castrone
universitetsdirektør